

NA WSPÓLNEJ DRODZE

Muzeum Historyczne Miasta
Krakowa

BUDAPESTI
TÖRTÉNETI
MÚZEUM **BTM**

KRAKÓW I BUDAPESZT

W ŚREDNIOWIECZU

Borbála Kelényi*

Akademia Krakowska i jej węgierscy studenci

*Węgierska peregrinatio academica*¹

Okolo 11 000 studentów z Węgier² studiowało na zagranicznych uniwersytetach w okresie średniowiecza (tj. do 1525) według danych określanych mianem *matriculae* uczelniane³. Okolo 500 z nich uczęszczało na więcej niż jedną uczelnię wyższą⁴. Celem *peregrinatio academica* z terenów Królestwa Węgier, poczynając od końca XII w., była głównie Europa Zachodnia. Jednym z powodów migracji na tak dużą skalę był brak stałego uniwersytetu w średniowiecznych Węgrzech. Uniwersytety w Peczu i Óbudzie, a także Academia Istropolitana w Pożoniu (obecnie Bratysława, Słowacja) były w stanie utrzymać się tylko przez 10 lub 20 lat⁵. Obecne obliczenia pokazują, że największa liczba Węgrów studiowała w Wiedniu, a łącznie ponad 90% z nich studiowało tam lub w Krakowie. Wielu Węgrów studiowało też na uczelniach włoskich oraz prawdopodobnie w Pradze, ale rejestry Uniwersytetu Praskiego niestety uległy zniszczeniu.

Węgrzy na Akademii Krakowskiej

Akademia Krakowska została założona w 1364 r. z fundacji króla Kazimierza III Wielkiego (1310–1370; koronacja w 1333) i odnowiona w 1400 r. przez Władysława II Jagiełłę (ok. 1351–1434; król Polski od 1386). Węgrzy przybyli tam po raz pierwszy na początku XV w. Uczelnia otrzymała dary od królowej Jadwigi Andegawskiej (1374–1399; koronacja w 1384), córki Ludwika I Węgierskiego (1326–1382; król Węgier od 1342, Polski od 1370) i pierwszej żony Władysława II Jagiełły. W swoim testamencie z 1399 r. Jadwiga zapisała, że wszystkie jej klejnoty mają zostać przeznaczone na ponną fundację Akademii Krakowskiej⁶. Między 1400 a 1525 r. w Krakowie studiowało 4471 osób⁷ z Węgier, co stanowi średnio rocznie 35–36 Węgrów. Są to wysokie liczby w porównaniu z innymi uczelniami. Akademia Krakowska stała się bardzo popularna w drugiej połowie XV w. Pod względem liczby studentów matrykulujących, uczelnia ta zaczęła zbliżać się do Uniwersytetu Wiedeń-

skiego, a w niektórych okresach nawet miała ich więcej (zob. ryc. 1). 50% studentów stanowili obcokrajowcy⁸, a wśród nich największą grupą byli Węgrzy, średnio 17,4%. Nie dziwi zatem fakt, że traktowali oni Kraków jako swoją Alma Mater⁹. Liczba węgierskich studentów była najwyższa w okresie rozkwitu uniwersytetu w końcu XV w.¹⁰ (zob. ryc. 2).

Dane pokazują, że najwięcej węgierskich studentów było w Krakowie w drugiej połowie XV i w pierwszej połowie XVI w. Czarna śmierć miała silny wpływ na całkowitą liczbę krakowskich studentów. Przykładowo, epidemia w 1439 r. doprowadziła do zupełnego braku studentów, co zostało odnotowane w zapisach *matriculae* jako *pestilencia*¹¹. Zaraza z lat 1508–1509 była najbardziej niszczycielską epidemią początków XVI w. i wielu studentów wówczas zmarło. Zimą 1509 r. seniorzy i radni bursy węgierskiej opuścili miasto, a rejestr bursy w letnim semestrze określa mieszkańców jako ocalałych z przeraźliwej plagi¹² (zob. ryc. 3).

Przybyli do Krakowa węgierscy studenci początkowo znaleźli dla siebie locum w Collegium Maius¹³. Później, w bliżej nieokreślonym czasie, założyli własną bursę węgierską, którą zwyczajowo łączy się z dawną rezydencją Melsztyńskich przy ul. Brackiej, od 1464 r. należąca do uniwersytetu¹⁴. Pewne jest natomiast, że wcześniej Mikołaj Belonka z Nowej Wsi (de Nova Villa alias Nowa Wiesz) w 1452 r. przekazał zapisem testamentarnym swój dom w Krakowie i nakazał zarezerwować go dla węgierskich studentów. W przypadku, gdy liczba Węgrów byłaby niewystarczająca, przestrzeń miała być oddana niemieckim studentom¹⁵. Bursa na pewno działała i była miejscem wykładów i egzaminów od 1464 r. W 1476 r. przeniesiono ją do wspomnianego już domu Melsztyńskich przy ul. Brackiej¹⁶. Okres rozkwitu bursy węgierskiej, podobnie jak krakowskiej uczelni, miał miejsce między 1493 a 1506 r. Liczba jej mieszkańców systematycznie spadała na początku XVI w. i bursa została zamknięta jesienią 1541 r. z powodu braku studentów. Przez krótki czas istniała również *Nova Bursa*; tę ostatecznie zamknięto z powodu braku mieszkańców na początku zimowego semestru w 1558 r., zaledwie rok po jej otwarciu¹⁷. Bursa węgierska nie mogła mieć wielu łóżek, ponieważ szereg studentów mieszkało gdzie indziej w mieście, zarówno w domach krakowian, jak i w innych bursach. Bursa węgierska cieszyła się dobrą sławą wśród studentów oraz wykładowców akademii i była prawdziwym centrum nauk humanistycznych.

Astrolabium planisferyczne (kopia), Wiedeń, 2000 r. (zob. nota kat. 4.P.48.), w zbiorach Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego

W 1489 r. Konrad Celtis (1459–1508) wygłosił tam swój inauguracyjny krakowski wykład na temat sztuki pisania listów¹⁸. Polscy królowie – Jan I Olbracht (1459–1501; król Polski od 1492) i Zygmunt I Stary (1467–1548; koronowany na króla Polski w 1507) wspierali bursę nadaniami z dochodów z kopalni soli w Wieliczce¹⁹. Węgrzy mieli w Krakowie także swoją kaplicę, w bocznej nawie kościoła Franciszkanów, na rzecz której przekazywali liczne darowizny. Studenci bursy węgierskiej śpiewali w chórze kościelnym, a Węgrzy, którzy zmarli w Krakowie, byli tam chowani²⁰.

Większość węgierskich studentów w Krakowie pochodziło z północnych Węgier, co było logiczne zważywszy na bliskość Krakowa i bogactwo saksońskich miast w regionie Spisza. Uniwersytet był także popularny wśród studentów z Siedmiogrodu, zwłaszcza z obszarów saksońskich (zob. ryc. 4). Średnio 20% absolwentów wydziału *artes*²¹ w latach 1480–1500 pochodziło z Węgier, a siedmiu na 10 magistrów przyjętych w 1491 r. było Węgrami²². Jednak zaledwie co czwarty student z Węgier podchodził do egzaminów, co pokazuje, że głównym celem „wędrówek akademickich” były osobiste zainteresowania, pragnienie uzyskania wiedzy i budowania kontaktów, a nie zdobycie tytułu. Koszty studiów i egzaminów musiały również odgrywać znaczącą rolę w rezygnacji przez wielu studentów ze sprawdzenia swojej wiedzy²³ (zob. ryc. 5). Na Akademii Krakowskiej byli również profesorowie węgierscy. W latach 1487–1525 z Węgier wywodziło się 21 wykładowców, którzy często wcześniej właśnie w Krakowie kończyli studia. Węgrzy stanowili największą grupę zagranicznych profesorów pracujących w tym czasie na uniwersytecie²⁴.

Niektórzy studenci Akademii Krakowskiej studiowali również na innych uczelniach. Spośród nich 80% przybyło z Uniwersytetu Wiedeńskiego lub tam się z Krakowa udało. Niektórzy zaliczyli więcej niż jedną uczelnię. Przepływ studentów był mniej więcej równy w obu kierunkach w przypadku Wiednia, natomiast prawie wyłącznie w jedną stronę – z Krakowa na inne uczelnie – odbywało się to w przypadku studentów wydziału *artes*, którzy chcieli dalej studiować na innych wydziałach. Najczęstszym celem ich peregrinacji, poza Wiedniem, były włoskie uniwersytety, takie jak padewski czy boloński, szczególnie w drugiej połowie XV w. Studenci z Krakowa zaczęli wybierać uniwersytety niemieckie na początku XVI w., przyciągani hasłami i rozprzestrzenianiem się reformacji – w tym przypadku główny cel stanowiła Wittenberga.

Studenci z Budy, Óbudy, Budafelhéviz i Pesztu w Krakowie

Na Akademii Krakowskiej studiowało w sumie 111 studentów z Budy, Óbudy, Budafelhéviz i Pesztu, do Wiednia udało się 264. Więcej studentów wybierało Wiedni niż Kraków, niewątpliwie częściowo z powodu tradycji rodzinnych. Na przykład, trzech członków rodziny Hallerów studiowało na Uniwersytecie Wiedeńskim²⁵. Warto zauważyć, że po tym jak rodzina Hallerów z Norymbergi osiadła w Budzie, trzech z pięciu synów Ruprechta studiowało w Wiedniu, dwóch w Krakowie, a jeden w obu miastach²⁶.

Najwięcej studentów z czterech węgierskich miast w Krakowie było w drugiej połowie XV w. i pierwszej połowie XVI w. (zob. ryc. 6). Wśród pierwszych zapisanych tu na uniwersytet był Władysław Siebenlinder (Ladislaus Sibenlinder de Budin, 1415)²⁷, syn Hansa – mieszczanina i sędziego z Budy i kasztelana Óbudy²⁸. Studenci z tych czterech miast osiągnęli wybitne wyniki w nauce, szczególnie w odniesieniu do tytułu *baccalaureus*, który był uzyskiwany przez 33% spośród nich, co znacząco przekraczało średnią tej uczelni. Tytuł magistra był uzyskiwany przez średnią liczbę studentów (9%, zob. ryc. 6). Dwóch studentów z Budy o imieniu Jan pisało egzaminy w 1487 r.: Joannes Maior de Buda i Joannes Brevior de Buda²⁹. Wskaźnikiem zainteresowania studiami i bez wątpienia posiadanymi możliwościami finansowymi, był fakt, że na studia na więcej niż jednej uczelni mogła sobie pozwolić znaczna liczba studentów w porównaniu do średniej (21,6%). Drugim wybieranym miastem uniwersyteckim był prawie zawsze Wiedeń i większość studentów peregrynowała tylko pomiędzy tymi dwoma uczelniami. Spośród nich zwraca uwagę Jan Kakas z Budy (Johannes Michaelis de Buda, 1504)³⁰, znany szczególnie z dziennika, który zaczął pisać podczas nauki w Krakowie. Studia rozpoczął w Wiedniu i tam otrzymał tytuł magistra w 1507 r. Kiedy powrócił na Węgry, został nauczycielem w Eger, a następnie udał się do Bolonii i Padwy³¹.

Jednym z węgierskich profesorów był Franciscus Gregorii de Pest (1490)³², uczony, który uzyskał tytuł licencjata (1491)³³ i magistra (1495)³⁴, a następnie uczył *Satyry* Horacego (65 p. Ch. – 8 p. Ch.), ale nie ukończył swojego *Listu do Filipiana* (1502)³⁵.

Niemal 40% studentów z czterech węgierskich miast mieszkało w bursie węgierskiej³⁶. Wśród nich wymienić należy Jana Kreslinga (Johannes Johannis Cresling de Buda,

1510), późniejszego zwolennika reformacji, który był radnym bursy³⁷ i Stephanusa Stephani de Pesth (1501), jej seniora³⁸. Poza osiąganiem doskonałych wyników, studenci byli aktywni w krakowskim życiu studenckim, choć nieraz w mało godny sposób. Na przykład Sigismund Stephani de Buda (1483) zaatakował swego rodaka kijem, powalając go na ziemię i poważnie raniąc go w ramię, bark i inne części ciała. Zygmunt przyznał się do czynu i wyjaśnił jego powód, mówiąc, że zaatakowany często go obrażał³⁹.

Za godny odnotowania uznać należy fakt, że pierwsza pisemna wzmianka w dokumentach uniwersyteckich, wymieniająca słowo „Budapeszt” odnosi się do miejsca

pochodzenia krakowskiego studenta (Gregorius Jacobi de Bvdapest, 1499)⁴⁰. Jest też prawdopodobne, że oprócz tych urodzonych w czterech wspomnianych miastach, studenci zapisywali się jako pochodzący z Budy lub Pesztu, jeśli wywodzili się z miast leżących w ich pobliżu, czyniąc to w celu uproszczenia dyktowania⁴¹. Pojawia się to w przypadku zapisu frater Andreas de Tuczelmasz alias de Buda (1468), który także podał jako miejsce urodzenia Tóalmás koło Budy⁴². Podobny charakter ma zapis Mathias Stephani de Pescht (1505)⁴³. Wymieniony w nim Mathias podał Berki, miasto w komitacie Buda jako swoje miejsce pochodzenia (Mathias Berky alias de Pest, 1507)⁴⁴.

PRZYPISY

* Autorka jest członkinią Grupy Badawczej Historii Uniwersytetów MTA–ELTE (2013TKI738).

¹ Podróże akademickie.

² Dla uproszczenia, wszyscy studenci z terytorium Królestwa Węgier będą opisywani jako Węgrzy, bez podawania przynależności etnicznej. Pochodzenia etnicznego nie można ustalić ze średniowiecznych *matriculae* i trudno byłoby zrobić to na podstawie innych danych biograficznych studentów, nawet jeśli takie byłyby znane.

³ Rejestr uniwersytecki, który zapisywał imię studenta (imię chrześcijańskie, imię ojca i miejsce pochodzenia) w czasie matrykulacji, a także czasem inne informacje (diecezja, później wyznanie, zawód ojca itd.).

⁴ SZÉKELY 1985; SZÖGI 2011.

⁵ SZÉKELY 1996, s. 81–85.

⁶ SZÉKELY 1967, s. 155, 157–158, 162, 166; VETULANI 1967, s. 23–28, 42–43; KOCZY 1969, s. 12–14; BÓNIS 1972, s. 134–139; TONK 1979, s. 26–27; SCHMIDT-RÖSLER 1996, s. 25; DZIEDZIC 2005, s. 16, 20; OŽÓG 2009, s. 85, 89–91.

⁷ Należy zauważyć, że węgierskie pochodzenie nie może być jednoznacznie ustalone w przypadku 269 z 4471 studentów, ponieważ wiele nazw miejscowości brzmi tak samo lub podobnie i trudno uzyskać stuprocentową pewność identyfikacji. KUBINYI 1971b, s. 61; BACZKOWSKI 1997, s. 119.

⁸ LAMBRECHT 2000, s. 213

⁹ DZIEDZIC 2005, s. 22.

¹⁰ DĄBROWSKI 1969, s. 56; TONK 1979, s. 29.

¹¹ *Metryka* 2010, s. 180–188.

¹² *Liber diligentiarum* 1886, s. 86–87; NKP 2011, s. 275; *RBHC* 1893, s. 13–14, 43.

¹³ Studenci otrzymywali zakwaterowanie i naukę w kolegiach za ustaloną kwotę. Studenci w Collegium Maius, założonym ok. 1400 r., studiowali teologię i nauki wyzwolone. Budynek Collegium Maius jest jednym z najważniejszych zabytków Krakowa. Obszernie o Collegium Maius zob. WŁODAREK 2000, s. 25–30, 83–142.

¹⁴ Łacińskie słowo *bursa* oznacza torebkę i odnosi się do pieniędzy, które studenci musieli zapłacić za mieszkanie. Później słowo oznaczało wyłącznie miejsce, gdzie mieszkania były wynajmowane studentom. WŁODAREK 2000, s. 33–34 i nn., 144.

¹⁵ KOVÁCS 1964, s. 31; WŁODAREK 2000, s. 43, 411–412.

¹⁶ Obecnie ul. Bracka 5–7 w Krakowie.

¹⁷ *RBHC* 1893, s. XVI, 34–36; KOVÁCS 1964, s. 33, 41; KAPRONCZAY 2000, s. 39–40.

¹⁸ KOVÁCS 1964, s. 39; TONK 1979, s. 108.

¹⁹ *RBHC* 1893, s. IV, 2–3; NEUMANN 2007, s. 39, 41, 144–145.

²⁰ DĄBROWSKI 1969, s. 58; PETNEKI 2001a, s. 130.

²¹ Studia w zakresie sztuk wyzwolonych. Ukończenie studiów na tym wydziale stanowiło podstawę do dalszych studiów na innych wydziałach.

²² Procent odnosi się do ukończenia studiów przez wszystkich studentów w Krakowie, GAŚSIOROWSKI 2004, s. 248; CAPROŚ 2013, s. 88.

²³ KINTZINGER 2001, s. 168.

²⁴ SROKA 2014.

²⁵ KUBINYI 2009b, s. 539.

²⁶ KUBINYI 2009c, s. 716–717, 721–723.

²⁷ *Metryka* 2010, s. 88.

²⁸ KUBINYI 2009b, s. 527–528; KUBINYI 2009c, s. 710.

²⁹ NKP 2011, s. 249.

³⁰ *Metryka* 2010, s. 604.

³¹ KUBINYI 1971b.

³² *Metryka* 2010, s. 485.

³³ NKP 2011, s. 254.

³⁴ NKP 2011, s. 259.

³⁵ *Liber diligentiarum* 1886, s. 55–56; Sroka, 2014.

³⁶ Zadziwiające jest, że w rejestrze bursy węgierskiej znajduje się połowa studentów z Pesztu, ale tylko jedna czwarta z Budy.

³⁷ *RBHC* 1893, s. 15, 46–47.

³⁸ *RBHC* 1893, s. 9, 18, 48.

³⁹ *Acta rectoralia* 1893, s. 933.

⁴⁰ *Metryka* 2010, s. 551; DRENYOVSKY 1967.

⁴¹ Iulia Caproś znalazła te same informacje w przypadku Kassa (obecnie Kosice, Słowacja), zob. CAPROŚ 2013, s. 81.

⁴² *Metryka* 2010, s. 327.

⁴³ *Metryka* 2010, s. 617.

⁴⁴ NKP 2011, s. 273.

1510), późniejszego zwolennika reformacji, który był radnym bursy³⁷ i Stephanusa Stephani de Pesth (1501), jej seniora³⁸. Poza osiąganiem doskonałych wyników, studenci byli aktywni w krakowskim życiu studenckim, choć nieraz w mało godny sposób. Na przykład Sigismund Stephani de Buda (1483) zaatakował swego rodaka kijem, powalając go na ziemię i poważnie raniąc go w ramię, bark i inne części ciała. Zygmunt przyznał się do czynu i wyjaśnił jego powód, mówiąc, że zaatakowany często go obrażał³⁹.

Za godny odnotowania uznać należy fakt, że pierwsza pisemna wzmianka w dokumentach uniwersyteckich, wymieniająca słowo „Budapeszt” odnosi się do miejsca

pochodzenia krakowskiego studenta (Gregorius Jacobi de Bvdapest, 1499)⁴⁰. Jest też prawdopodobne, że oprócz tych urodzonych w czterech wspomnianych miastach, studenci zapisywali się jako pochodzący z Budy lub Pesztu, jeśli wywodzili się z miast leżących w ich pobliżu, czyniąc to w celu uproszczenia dyktowania⁴¹. Pojawia się to w przypadku zapisu frater Andreas de Tuczelmaz alias de Buda (1468), który także podał jako miejsce urodzenia Tóalmás koło Budy⁴². Podobny charakter ma zapis Mathias Stephani de Pescht (1505)⁴³. Wymieniony w nim Mathias podał Berki, miasto w komitacie Buda jako swoje miejsce pochodzenia (Mathias Berky alias de Pest, 1507)⁴⁴.

PRZYPISY

* Autorka jest członkinią Grupy Badawczej Historii Uniwersytetów MTA–ELTE (2013TKI738).

¹ Podróże akademickie.

² Dla uproszczenia, wszyscy studenci z terytorium Królestwa Węgier będą opisywani jako Węgrzy, bez podawania przynależności etnicznej. Pochodzenia etnicznego nie można ustalić ze średniowiecznych *matriculae* i trudno byłoby zrobić to na podstawie innych danych biograficznych studentów, nawet jeśli takie byłyby znane.

³ Rejestr uniwersytecki, który zapisywał imię studenta (imię chrześcijańskie, imię ojca i miejsce pochodzenia) w czasie matrykulacji, a także czasem inne informacje (diecezja, później wyznanie, zawód ojca itd.).

⁴ SZÉKELY 1985; SZÓGI 2011.

⁵ SZÉKELY 1996, s. 81–85.

⁶ SZÉKELY 1967, s. 155, 157–158, 162, 166; VETULANI 1967, s. 23–28, 42–43; KOCZY 1969, s. 12–14; BÓNIS 1972, s. 134–139; TONK 1979, s. 26–27; SCHMIDT-RÖSLER 1996, s. 25; DZIEDZIC 2005, s. 16, 20; OZÓG 2009, s. 85, 89–91.

⁷ Należy zauważyć, że węgierskie pochodzenie nie może być jednoznacznie ustalone w przypadku 269 z 4471 studentów, ponieważ wiele nazw miejscowości brzmi tak samo lub podobnie i trudno uzyskać stuprocentową pewność identyfikacji. KUBINYI 1971b, s. 61; BACZKOWSKI 1997, s. 119.

⁸ LAMBRECHT 2000, s. 213

⁹ DZIEDZIC 2005, s. 22.

¹⁰ DĄBROWSKI 1969, s. 56; TONK 1979, s. 29.

¹¹ *Metryka* 2010, s. 180–188.

¹² *Liber diligentiarum* 1886, s. 86–87; NKP 2011, s. 275; *RBHC* 1893, s. 13–14, 43.

¹³ Studenci otrzymywali zakwaterowanie i naukę w kolegiach za ustaloną kwotę. Studenci w Collegium Maius, założonym ok. 1400 r., studiowali teologię i nauki wyzwolone. Budynek Collegium Maius jest jednym z najważniejszych zabytków Krakowa. Obszernie o Collegium Maius zob. WŁODAREK 2000, s. 25–30, 83–142.

¹⁴ Łacińskie słowo *bursa* oznacza torebkę i odnosi się do pieniędzy, które studenci musieli zapłacić za mieszkanie. Później słowo oznaczało wyłącznie miejsce, gdzie mieszkania były wynajmowane studentom. WŁODAREK 2000, s. 33–34 i nn., 144.

¹⁵ KOVÁCS 1964, s. 31; WŁODAREK 2000, s. 43, 411–412.

¹⁶ Obecnie ul. Bracka 5–7 w Krakowie.

¹⁷ *RBHC* 1893, s. XVI, 34–36; KOVÁCS 1964, s. 33, 41; KAPRONCZAY 2000, s. 39–40.

¹⁸ KOVÁCS 1964, s. 39; TONK 1979, s. 108.

¹⁹ *RBHC* 1893, s. IV, 2–3; NEUMANN 2007, s. 39, 41, 144–145.

²⁰ DĄBROWSKI 1969, s. 58; PETNEKI 2001a, s. 130.

²¹ Studia w zakresie sztuk wyzwolonych. Ukończenie studiów na tym wydziale stanowiło podstawę do dalszych studiów na innych wydziałach.

²² Procent odnosi się do ukończenia studiów przez wszystkich studentów w Krakowie, GAŚTOROWSKI 2004, s. 248; CAPROŚ 2013, s. 88.

²³ KINTZINGER 2001, s. 168.

²⁴ SROKA 2014.

²⁵ KUBINYI 2009b, s. 539.

²⁶ KUBINYI 2009c, s. 716–717, 721–723.

²⁷ *Metryka* 2010, s. 88.

²⁸ KUBINYI 2009b, s. 527–528; KUBINYI 2009c, s. 710.

²⁹ NKP 2011, s. 249.

³⁰ *Metryka* 2010, s. 604.

³¹ KUBINYI 1971b.

³² *Metryka* 2010, s. 485.

³³ NKP 2011, s. 254.

³⁴ NKP 2011, s. 259.

³⁵ *Liber diligentiarum* 1886, s. 55–56; Sroka, 2014.

³⁶ Zadziwiające jest, że w rejestrze bursy węgierskiej znajduje się połowa studentów z Pesztu, ale tylko jedna czwarta z Budy.

³⁷ *RBHC* 1893, s. 15, 46–47.

³⁸ *RBHC* 1893, s. 9, 18, 48.

³⁹ *Acta rectoralia* 1893, s. 933.

⁴⁰ *Metryka* 2010, s. 551; DRENYOVSKY 1967.

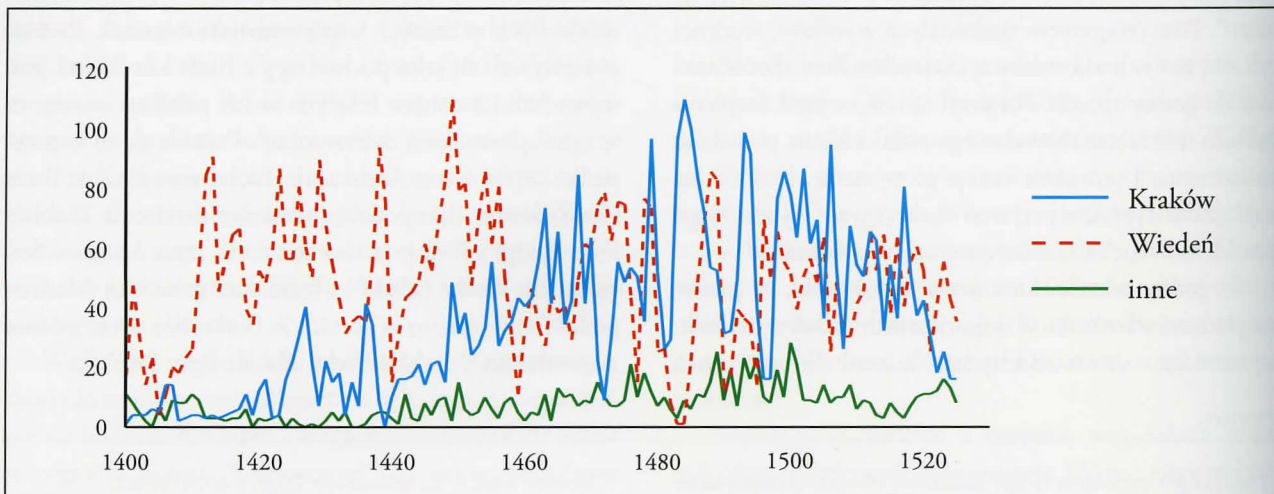
⁴¹ Iulia Caproś znalazła te same informacje w przypadku Kassa (obecnie Kosice, Słowacja), zob. CAPROŚ 2013, s. 81.

⁴² *Metryka* 2010, s. 327.

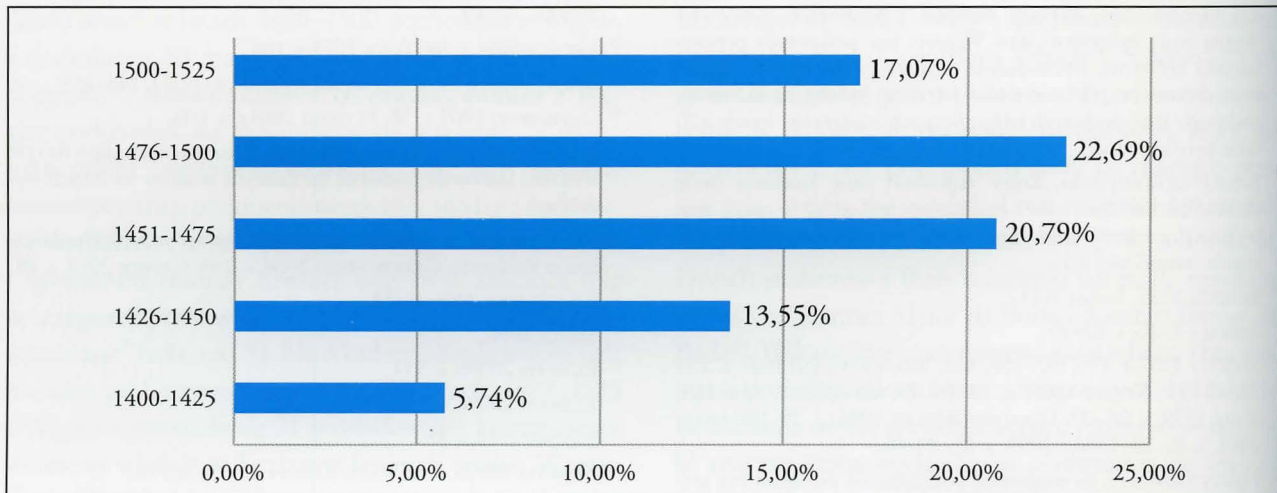
⁴³ *Metryka* 2010, s. 617.

⁴⁴ NKP 2011, s. 273.

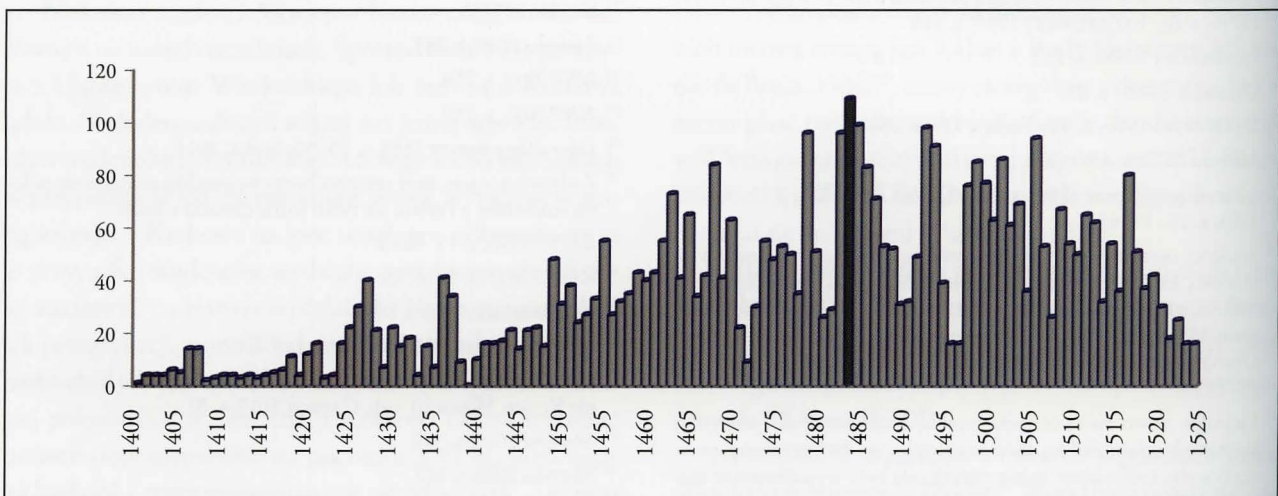
ANEKS

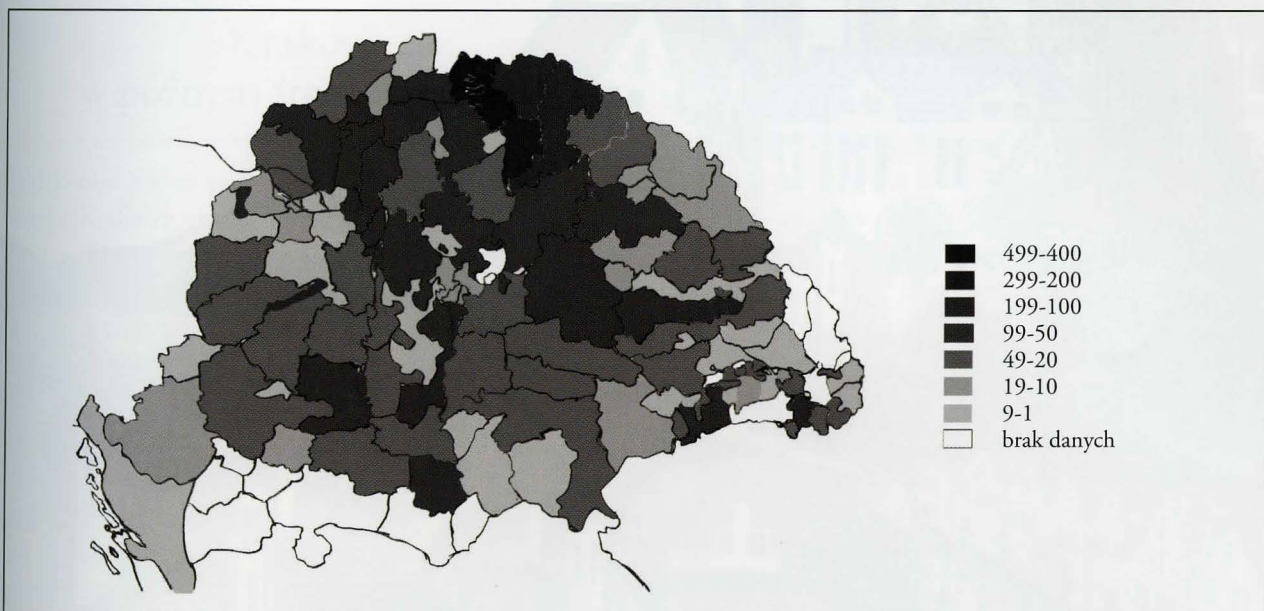
Ryc. 1: Studenci z Węgier na Akademii Krakowskiej i na innych uczelniach

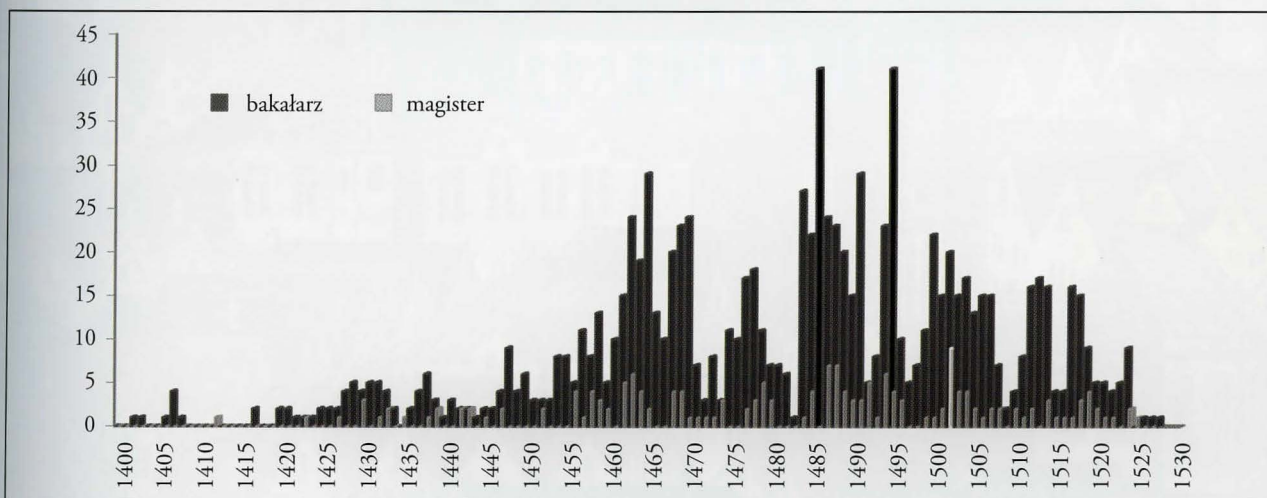
Ryc. 2: Odsetek węgierskich studentów na Akademii Krakowskiej

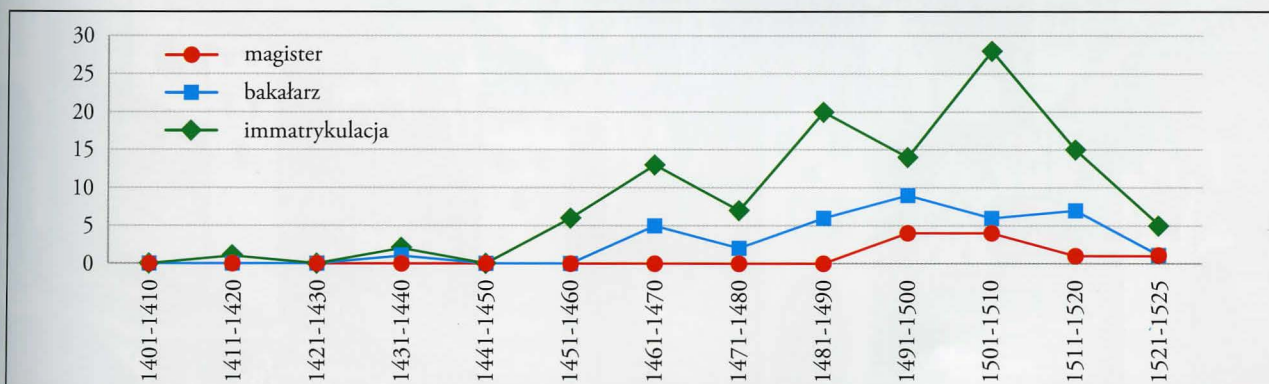
Ryc. 3: Liczba węgierskich studentów na Akademii Krakowskiej w kolejnych latach

Ryc. 4: Pochodzenie węgierskich studentów Akademii Krakowskiej z podziałem na regiony

Ryc. 5: Stopnie naukowe uzyskiwane przez węgierskich studentów na Akademii Krakowskiej w kolejnych latach

Ryc. 6: Liczba studentów i stopnie uzyskiwane na Akademii Krakowskiej przez studentów z Budy, Óbudy, Felhéviz i Pesztu w kolejnych latach